

Referaten uit andere Tijdschriften

onder leiding van

F. DUYVENSZ, Keizersgracht 664, Amsterdam.

ZEITSCHRIFT FÜR ZAHNÄRZTLICHE ORTHOPÄDIE.

October 1911.

„*Eine Nebenwirkung der Ligaturen*”, van **F. Carlo**.

Twee, elkaar loodrecht kruisende staven, verbonden door één strak aangetrokken ligatuur, zullen, wanneer ze beide niet terdege gefixeerd zijn, neiging hebben hun loodrechten stand ten opzichte van elkaar in een parallellen te veranderen. Ditzelfde streven uit zich ook bij een door één ligatuur aan een expansieboog bevestigde tand. Hierin zoekt Carlo de verklaring voor 't los gaan staan van een zelfs stijf tegen den expansieboog aanliggende tand en voor 't lossen gaan zitten van de ligatuur.

Hij meent, dat bij 't aanbrengen van ligaturen met deze werking rekening gehouden dient te worden en geeft aan hoe er een nuttig gebruik van te maken is bij de behandeling van gevallen uit klasse II, ter verkrijging van een stationaire verandering voor articulatieverschuiving.

„*Das Anlegen des Expansionsbogens*” van **J. Lowe Young** brengt 't vervolg van de discussie over deze voordracht.

J. H. Badoock geeft een gedetailleerde beschrijving van de inrichting van en wijze van werken met zijn „Schrauben-Expansions-Platte.”

Arthur B. Cox bepleit in een artikel „*Die Wichtigkeit einer frühen Diagnose von Drusen- und Adenoid-Erkrankungen*” een inniger samenwerking tusschen tandarts en keel-, neus- en oorspecialist in 't belang van het kind, het gewicht van een vroegtijdige diagnose en de noodzakelijkheid van een vroegtijdig ingrijpen.

Schrijver bespreekt de mogelijkheid van een tuberculeuse infectie, uitgaande van aandoeningen der tanden en ontstekingshaarden in den mond; geeft den raad vooral ook te letten op ulceraties van het slijmvlies en den toestand der amandelen en bij vermeende zwelling of ontsteking der laatsten de kinderen naar den specialist te verwijzen. Al geeft het artikel veelal opvattingen, die als algemeen bekend verondersteld mogen worden, is 't te betreuren, dat de vertaler het in een vermoedelijk slechts in beperkten kring gelezen wordend tijdschrift plaatste.

E. W. Scripture geeft in „*Ueble Angewohnheiten beim Sprechen und ihre Heilung*” verschillende methoden aan ter genezing van stotteren, slecht uitspreken van woorden na behandeling van een gespleten verhemelte enz. Zijn methoden berusten op twee principes n.l. 1°. spreekoefeningen; 2°. 't bewust leeren nadoen van de slechte gewoonte, de laatste baseerende op de ondervinding (b.v. bij St. Vitusdans), dat men onbewuste bewegingen niet meer maakt, als men geleerd heeft ze bewust te doen.

Bessie Burus Bennet noemt in „*Mundatmung*” als oorzaken van deze: 1°. adenoïden in de keel (daarbij de hypothese opperende, dat deze zouden kunnen veroorzaakt worden door irritatie door schadelijke, zure secreten, tengevolge van een verwaarloosden mond), 2°. neuskatarrhen en 3°. neuspolypen. Bij mondademhaling wordt minder lucht opgenomen, terwijl deze bovendien niet, zooals bij neusademhaling, verwarmd, gefiltreerd, gereinigd en vochtig wordt.

Schrijver wijst op de nadeelen daarvan voor 't geheele organisme, voor de ontwikkeling van den tractusrespira-

torius en voor de ontwikkeling van het intellect. Tenslotte bespreekt hij de schadelijke gevolgen in den mond zelf: 't hooge en smalle palatum, ten gevolge van den druk der bij geopenden mond steeds gecontraheerde spieren; de onregelmatige tandstand; de verandering in de gelaatsuitdrukking. In 't „op z'n duimen zuigen” van een kind ziet hij een prophylacticum, omdat 't kind daarbij vanzelf den mond gesloten houdt, terwijl hij de schade hiervan voor den tandstand onbeteekenend acht. Tot slot werpt spreker de hypothese op, dat tuberculose in veel gevallen geacquireerd wordt ten gevolge van mondademhaling.

DEUTSCHE MONATSSCHRIFT FÜR
ZAHNHEILKUNDE.
November 1911.

Hesse. „Zur Frage der Resorption der Milchzahnwurzeln”.

Zonder zich nader te verdiepen in de kwestie, welke precies de verschijnselen zijn, die zich bij het resorberen van de wortels der melktanden voordoen, meent Hesse uit zijne ervaringen in de practijk en uit verschillende Röntgen-photographieën te mogen aannemen, dat: aan melktanden, welke niet worden vervangen door permanente, zeer zeker resorptie-verschijnselen zich voordoen; dat echter bij afsterven der pulpa deze resorptie tot staan komt. Aan de groeiende permanente tand kent hij alleen een de resorptie *ondersteunende* kracht toe. Hij raadt aan de pulpae van melktanden, welke men bij ontbreken van een aanleg voor een permanente tand wenscht te behouden, te extirpeeren. Ook in gevallen van zelfs vergevorderde resorptie aan persisterende melktanden meent hij dit middel te moeten aangrijpen om de tand in zijn resorptie te stuiten en hem zodoende dus nog te bewaren.

Als inleiding geeft hij zeer in het kort de door T r e u e n-

fels, Kallhardt, Eichler e. a., medegedeelde resultaten van onderzoekingen betreffende de resorptie weer.

Literatuuropgave van 27 nummers, 14 afbeeldingen van Röntgen-photo's.

Adloff. „*Ueber das Alter des menschlichen Molaren von Taubach. Weitere Untersuchungen ueber das Gebisz diluvialer, neolithischer und rezenter Menschenrassen.*”

In het D. M. f. Z. 1910, p. 134, heeft Adloff een uitvoerig artikel gewijd aan de pulpaholte der diluviale en recente menschenrassen. De resultaten zijner toenmalige onderzoekingen gaven aanleiding tot de vraag, of, bij het gebleken verschil in de grootte der pulpakamer bij diluviale en recente tanden, men hierin, in gevallen van twijfel omtrent oudheid en oorsprong, ook een aanwijzing kon zien, die bij de rassendiagnose of voor het vaststellen van den tijd, uit welken het gebit stamt, gewicht in de schaal kan leggen. Zoo bijv. zou men al veel gewonnen hebben, indien men kon uitmaken of een vondst van palaeolitischen of neolithischen oorsprong was, of wel tot den jongeren tijd hoorde. De nieuwe onderzoekingen van Adloff nu be-
wegen zich in deze richting.

In de eerste plaats heeft hij de molaar van Taubach onderzocht, omtrent welke afkomst men in twijfel verkeerde. Een Röntgen-opname geeft een zeer groote (4 m.M. hooge) pulpakamer te zien, waarvan de bodem buitengewoon dun is, terwijl in de wortels, volkomen volgroeid, de pulpae als dunne draden zichtbaar zijn en aan de kauwvlakte duidelijke afslijting te constateeren valt. Er valt dus een sterke overeenkomst met oud-diluviale tanden op te merken; echter kan men eerst dan met zekerheid uitmaken, of de tand van werkelijk palaeolitischen oorsprong is, als kan worden aangetoond, dat de grootte van den pulpakamer van neolithische tanden zoozeer van die van palaeolitische verschilt, dat verwarring onmogelijk is.

Om dit uit te maken, heeft A. zooveel kaken, resp.

tanden als hij maar kon bezetten uit den jongeren steentijd en ook uit latere perioden ter vergelijking bestudeerd. Als resultaat geeft hij, dat te oordeelen naar de pulpaholte de molaar van T a u b a c h als palaeolithisch zou kunnen worden beschouwd. Of hij het werkelijk is, kan men echter hieruit *alleen* niet afleiden, daar ook in een geval van beslist neolithische tanden dergelijke groote pulpakamers voorkwamen. In verband echter met de zeer nauwkeurige onderzoekingen van N e h r i n g, die langs anderen weg tot de conclusie komt inderdaad met een palaeolithische vorming te doen te hebben, neemt A. aan, dat waar we zagen dat de groote pulpakamer zooals die bij de oud-diluviale tanden werd geconstateerd, niet als *regel* optreedt bij de neolithische, we bij de molaar van T a u b a c h inderdaad met een kies van palaeolithischen oorsprong te doen hebben.

Een eigenaardige blik op de moeilijkheden, waarmee deze onderzoekers te kampen hebben blijkt uit het volgende: een aanmerkelijk meerdere grootte der pulpaholte zou ook een soort- of ras-kenmerk kunnen zijn, dat niet aan alle in het diluvium vertegenwoordigde menschenvormen toekwam. Eveneens bestaat zeer zeker de mogelijkheid, dat de grootte van de pulpakamer een primitief kenmerk is, dat oorspronkelijk bij *alle* menschenrassen in gelijke mate aanwezig was. Hoe nu moeten deze kwesties ter oplossing worden aangevat.

Uit het voorgaande blijkt dus, dat men werkelijk in twijfelachtige gevallen aan de grootte van de pulpakamer een bruikbaar kenmerk heeft ter onderscheiding tusschen oudere en jongere perioden.

Bij deze onderzoekingen bleek het A d l o f f nog eens ten duidelijkste, dat het gebit van den mensch van K r a p i n a totaal afwijkt van alle andere gevonden vormen, reden waarom hij nogmaals herhaalt, dat de Krapina-vorm een bijzonder, van de overige diluviale rassen scherp afgescheiden, menschentype vertegenwoordigt.

Ten slotte geeft hij nog de verklaring van een tot nog toe

raadselachtige vorming der Krapina-molaren, n.l. van het dekselvormige afsluitstuk der prismatische wortel, welke ook los werden gevonden. Dit dekseltje is niets anders dan het binnenvlak der wortels, dat aan de omtrek aansluit, zoodat dus de pulpa-opening een spleet rondom zou vormen, echter zou er dan geen samenhang der deelen bestaan; een secundaire vereeniging is gevormd door een dunne cementlaag, welke een of meerdere openingen vertoont. Hierin ligt meteen de verklaring van het feit, dat het dekseltje wel los werd gevonden.

Stüersen. „*Eine hygienische Einrichtung zum Entfernen des Bohrstaubs.*”

Het wegblazen van boorstof uit droog te behandelen caviteiten is zeer onhygienisch. Verschillende apparaten heeft men reeds bedacht ter vervanging van de geliefde „Luftbläser”, echter tot nog toe zonder succes. Dr. W. K a n t z uit Weenen heeft getracht met behoud van den vorm het inwendige van dit instrument zoodanig in te richten, dat het boorstof in plaats van overal heen te worden geblazen, werd opgezogen. Twee doorsnee-teekeningen van de Kantzsche aspirator, die echter niet in praktische toepassing schijnt te komen, geven ons een goede kijk op zijne werking.

S. slaat voor gebruik te maken van een, op een of andere wijze verkregen ruimte met verminderden druk (water of lucht), deze ruimte door een kraan in den zuigkanule aan te schakelen of af te sluiten en zodoende een aspirator te vormen, welke ten allen tijde aan de eischen der hygiene kan voldoen.

S. heeft deze aspirator ook met veel succes gebruikt voor het reinigen van wortelkanalen, waarbij het gevaar van doorpersen der putride massa door het foramen apicale wegvalt.

Prof. Dr. Herrenknecht. „*Der Zahnartz als Hygieniker mit Ruecksicht auf die eigene Gesundheit.*”

Hoewel prof. H e r r e n k n e c h t heel weinig nieuws

vertelt, kan het misschien voor velen van nut zijn nog eens in aangenamen vorm eene serie goede raadgevingen te lezen, met het opvolgen waarvan slechts hunne eigene gezondheid gebaat kan zijn.

Prof. Dr. Koerner. „*Ueber die Verwendbarkeit des Cycloforms in der Zahnheilkunde.*” Cycloform is een nieuw Anaestheticum, dat tevens eene antiseptische werking toekomt en uiterst moeilijk in water oplosbaar is. Volgens Prof. Koerner zal het zeer zeker in vele gevallen met succes jodoform kunnen vervangen. Het wordt vervaardigd door Friedrich Bayer en Co, welke firma binnen korten tijd ook 20-, 30- en 50 procent cycloformgaas in den handel zal brengen.

Dr. Carl Seyffert, (Leipzig). „*Die Pflege der Zähne bei den Naturvölkern.*”

Eene complicatie van mededeelingen door verschillende reizigers onder onbeschaafde volksstammen gedaan, over het in den titel genoemde onderwerp.

Boekbesprekingen. „*Die Krankheiten der Zähne.*” Für den Laien allgemein verständlich beschrieben von F. R. Röhser.

The Prevention of Dental Caries by J. Sim Wallace.

Der Bildungsweg der Zahnärzte von Zahnarzt Baden (Altona).

Verhandlungen des V^{de} Internationalen Zahnärztlichen Kongresses. (Schmitz & Bukofzer, Berlin, 643- und 729 Seiten; Preis M. 25.)

B. R. B.